

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

30 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru și de către avocatul Grecu Ion în numele părții vătămate Botez Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 august 2020, în cauza penală în privința lui

Cojocaru Dumitru xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.09.2017 – 17.01.2020;

Instanța de apel: 10.02.2020 – 11.08.2020;

Instanța de recurs: 15.10.2020 – 30.03.2021.

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 17 ianuarie 2020, Cojocaru Dumitru xxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 500 u.c., echivalentul a 10 000 lei.

Acțiunea civilă, înaintată de Botez Mihail, s-a admis parțial și s-a dispus încasarea din contul lui Cojocaru Dumitru în beneficiul lui Botez Mihail – 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și – 2 000 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 7 000 lei.

Cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Cojocaru Dumitru Gheorghe în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 117 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cojocaru Dumitru a fost învinuit de faptul că „ în noaptea spre 04.09.2016, aproximativ pe la orele 02.30, aflându-se în spatele barului „Paradis” din or. Cantemir – loc ce se califică ca loc public, în urma unui conflict apărut spontan între el și Botez Mihail, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor

persoane, inculpatul Cojocaru Dumitru xxxx intenționat l-a împins și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față lui Botez Mihail, de la care Botez Mihail a căzut jos și a primit vătămări corporale neînsemnate.

2.2. Instanța de fond a remarcat că, de către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Cojocaru Dumitru au fost calificate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, conform indicilor: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită*, însă, nici la materialele cauzei și nici în ședința de judecată indicele „*comiterea acțiunilor de huliganism în comun cu alte persoane neidentificate*”, nu și-a găsit confirmare.

În consecință, prima instanță a considerat necesar de a calificat acțiunile inculpatului în baza art.287 alin.(1) Cod penal - *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită* (în redacția legii în vigoare la data comiterea infracțiunii), reținând în sarcina inculpatului următoarea faptă: „în noaptea spre 04.09.2016, aproximativ pe la orele 02.30, aflând-se în spatele barului „Paradis” din or. Cantemir – loc ce se califică ca loc public, în urma unui conflict apărut spontan între el și Botez Mihail, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, inculpatul Cojocaru Dumitru xxxx intenționat l-a împins și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față lui Botez Mihail, de la care Botez Mihail a căzut jos și a primit vătămări corporale neînsemnate.

3. Avocatul Negoita Valeriu în numele inculpatului Cojocaru Dumitru, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care procesul penal în privința lui Cojocaru Dumitru să fie încetat din motivul că, în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal, însă există elementele contravenției prevăzute la art.78 Cod Contravențional (vătămarea integrității corporale).

3.1. În motivarea apelului declarat avocatul a invocat că, din cuprinsul materialelor acumulate pe prezenta cauză penală, rezultă lipsa componentei de infracțiune prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal în acțiunile lui Cojocaru Dumitru, deoarece incidentul a fost generat de acțiunile incorecte ale lui Botez Mihail, acțiunile lui Cojocaru Dumitru au evaluat o perioadă scurtă de timp și erau lipsite de un caracter cinic sau deosebit de obraznic, ceea ce constituie o cauză, care duce la încetarea prezentei cauze penale, însă acțiunile lui Cojocaru Dumitru pot fi încadrate în comiterea contravenției administrative prevăzute de art.78 alin.(1) Cod Contravențional.

În opinia apărării, în privința lui Cojocaru Dumitru era necesar ca procurorul pe caz să emită o ordonanță, prin care să fie scos integral de sub urmărire penală pe motiv că, în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(2) lit. b) Cod

penal, însă există elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art.78 Cod Contravențional, cu clasarea urmăririi penale pe cauza penală nr.2016430539 și pornirea procesului contravențional în privința lui Cojocaru Dumitru.

De asemenea, apelantul a invocat că, instanța de fond greșit a dat apreciere probelor și argumentelor apărării în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor lui Cojocaru Dumitru și anume că, nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.287 Cod penal, dar ar constitui doar o contravenție prevăzută la art.78 Cod Contravențional.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către Botez Mihail către Cojocaru Dumitru, apărarea a menționat că, aceasta urmează a fi admisă parțial, cu încasarea din contul lui Cojocaru Dumitru în beneficiu lui Botez Mihail întru compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 000 lei, care este o sumă una reală, necesară și rezonabilă. Suma de 100 000 lei pretinsă de către reclamantul Botez Mihail cu titlu de daune morale este una exagerat de mare, încasarea a 1 000 lei de la Cojocaru Dumitru, va constitui o satisfacție echitabilă pentru daunele morale suportate de către Botez Mihail, ca urmare a acțiunilor ilegale ale lui Cojocaru Dumitru.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 august 2020, a fost admis apelul declarat de către avocatul Negoită Valeriu în interesele inculpatului Cojocaru Dumitru, s-a casat total sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 17 ianuarie 2020, prin care Cojocaru Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, procesul penal în privința lui Cojocaru Dumitru pe art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal a fost încetat pe motiv că fapta constituie contravenție.

Cojocaru Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art.78 alin.(2) Cod Contravențional (redacția din 04.09.2016), fiind încetat procesul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului prescripției contravenționale.

Acțiunea civilă înaintată de Botez Mihail s-a admis parțial și s-a dispus încasarea de la Cojocaru Dumitru în beneficiul lui Botez Mihail suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 000 lei.

S-a respins ca neîntemeiată cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în beneficiul statului.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că organul de urmărire penală și instanța de fond eronat au ajuns la concluzia vinovăției inculpatului Cojocaru Dumitru în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indiciilor: „huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și, care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită”.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor administrate și cercetate și incorect a reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu indicii calificativi: „huliganismul, adică acțiunile intenționate care

încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, și care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită (în redacția legii în vigoare la data comiterii infracțiunii), fiind exclus indicele „în comun cu alte persoane”.

În această ordine de idei, instanța de apel a subliniat că dispoziția art.287 alin.(1) Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente, fie în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

În speță, nu s-a demonstrat nici una din aceste acțiuni prejudiciabile, or din declarațiile părții vătămate Botez Mihail cât și ale martorilor audiați, nu rezultă că inculpatul a comis infracțiunea imputată, prin care a încălcat ordinea publică sau ar fi acționat cu cinism sau obrăznicie deosebită, nici un martor nu a declarat că în urma acțiunilor lui Cojocaru Dumitru s-a întrerupt discoteca sau alte urmări.

Ca urmare, instanța de apel a reținut prezența în acțiunile lui Cojocaru Dumitru a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art.78 alin.(2) Cod contravențional (redacția din 04.09.2016), *maltratarea, aplicarea de lovituri, alte acțiuni violente care au provocat dureri fizice*, dat fiind că atât din declarațiile inculpatului, cât și a martorilor audiați rezultă că, inculpatul l-a lovit pe Botez Mihail o data cu pumnul în față, alte lovituri n-a mai aplicat, nefiind confirmat în acțiunile acestuia componenta infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, or, comiterea infracțiunii de huliganism într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane, circumstanțe ce nu au fost dovedite. Mai mult, partea vătămată imediat a fugit de la locul faptei, iar inculpatul împreună cu fratele său au plecat acasă.

Complementar instanța de apel subliniază că, la adoptarea sentinței, prima instanță nu a respectat prevederile art. 385 alin.(1) pct.1)-3) Cod de procedură penală. Astfel, făcând încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, instanța nu a demonstrat intenția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de huliganism agravat. Or, învinuirea formulată de către procuror nu corespunde în totalitate conținutului normei prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și nu corespunde în totalitate faptelor constatate a fi săvârșite de către inculpat.

La caz, inculpatul Cojocaru Dumitru a fost învinuit, de organul de urmărire penală, de faptul că, în noaptea spre 04.09.2016, aproximativ pe la orele 02.30, aflându-se în spatele barului „Paradis” din or. Cantemir - loc ce se califică ca loc public, în urma unui conflict apărut spontan între el și Botez Mihail, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane,

inculpatul Cojocaru Dumitru intenționat l-a împins și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față lui Botez Mihail, de la care a căzut jos și a primit vătămări corporale neînsemnate.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, din probele cercetate minuțios, în coroborare cu declarațiile părții vătămate și ale martorilor, nu s-a constatat că, inculpatul Cojocaru Dumitru a încălcat grosolan ordinea publică, manifestând o lipsă de respect față de societate și nici nu s-a stabilit - în comun cu care persoane inculpatul a comis acțiunea care i se impută.

Totodată, inculpatul nu neagă faptul că, în urma unui conflict cu partea vătămată Botez Mihail i-a aplicat ultimului o lovitură în regiunea feții, în rezultat i-a cauzat acestui, potrivit raportului de expertiză, vătămări corporale neînsemnate.

Astfel, instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului nu au fost îndreptate pentru a perturba ordinea publică sau de a manifesta o lipsă de respect față de societate, ci pentru a cauza vătămări corporale, ca rezultat al comportamentului părții vătămate. Cojocaru Dumitru a fost condamnat pentru acțiunile intenționate de huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, și care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, însă respectivele fapte, de către instanța de fond, nu au fost cert constatate în sarcina inculpatului.

În continuare, instanța de apel a constatat că, la adoptarea sentinței, prima instanță nu a respectat prevederile art.385 alin.(1) pct.1)-3) Cod de procedură penală, făcând încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, instanța nu a demonstrat intenția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate de huliganism agravat. Învinuirea formulată de către procuror nu corespunde în totalitate conținutului normei prevăzute la art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal și nu corespunde în totalitate faptelor constatate.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, prima instanță a constatat că, inculpatul nu a comis infracțiunea încriminată, prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în acțiunile acestuia fiind prezente doar semnele calificative: acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, nepericuloase pentru sănătate față de persoană, care a provocat vătămări corporale neînsemnate, acțiuni încadrate în prevederile art.287 alin.(1) Cod penal, însă, concluzia data este eronată, deoarece în cazul aplicării violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de o persoană, așa cum s-a constatat în speță, scopul infracțiunii este încălcarea grosolană a ordinii publice însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.

Respectiv, în situația aplicării violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de o persoană este important ca fapta să fie săvârșită anume pentru a perturba ordinea publică, de a manifesta o lipsă de respect față de societate. În situația în care lipsește acest scop, la calificarea acțiunilor inculpatului nu pot fi reținute încălcarea normelor prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal (cum îi încriminează organul de urmărire penal) sau art.287 alin.(1) Cod penală (cum a fost reținut de instanța de fond).

Ca urmare, instanța de apel a reținut că, acțiunile prejudiciabile ale inculpatului Cojocaru Dumitru s-au manifestat prin aplicarea violenței față de Botez Mihail, care a căzut și a primit vătămări corporale neînsemnate și conține elementele indicilor de calificare a contravenției prevăzute de art.78 alin.(2) Cod contravențional, manifestată prin maltratare și aplicarea de lovituri asupra persoanei.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința inculpatului Cojocaru Dumitru învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că acțiunea violentă a inculpatului nu constituie o infracțiune, dar apreciată distinct, constituie o contravenție prevăzută de art.78 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție.

Verificând legalitatea sentinței instanței de fond în partea soluționării acțiunii civile a părții vătămate Botez Mihail, instanța de apel a constatat că este întemeiată adjudecarea despăgubirilor morale în beneficiul părții vătămate Botez Mihail, însă în această parte instanța de apel o consideră necesar de a admite parțial acțiunea civilă cu încasarea de la Cojocaru Dumitru în beneficiul lui Botez Mihail prejudiciul moral 2 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 000 lei.

Instanța de apel a respins argumentele părții vătămate privind încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral în cuantum de 100 000 lei în și sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, or, partea vătămată nu a prezentat probe pentru a demonstra pretențiile înaintate, iar declarațiile precum că, în urma leziunilor corporale provocate i-au fost cauzate suferințe psihice deosebit de mari, nu și-a găsit confirmare, de aceea absolut corect instanța de fond a dispus admiterea parțială a acțiunii civile.

Cât privește cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpatul Cojocaru Dumitru, instanța de apel a indicat că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului Cojocaru Dumitru în comiterea infracțiunii înscrinate și urmează a fi trecute în contul statului.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești declară recursuri ordinare:

5.1. Procurorul, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 12) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului procurorul invocă că, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție greșită privind încetarea procesului penal în privința lui Cojocaru Dumitru Gheorghii din motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art.78 alin. (2) Cod contravențional. Această concluzie este necorespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședința de judecată a primei instanțe în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală și, just apreciate potrivit art.101 Cod de procedură penală, în

baza cărora prima instanță, în condițiile legii, a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând legal și întemeiat la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului Cojocaru Dumitru, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

Acțiunile de aplicare a violenței, comise de Cojocaru Dumitru în privința lui Botez Mihail au avut loc în cadrul unui conflict personal apărut spontan între el și partea vătămată Botez Mihail ca urmare a acțiunilor provocatoare, insultătoare ale lui Botez Mihail, totuși, având în vedere că aceste acțiuni s-au produs într-un loc public - în imediata apropiere a localului „Paradis,, din or. Cantemir (în parcare, după cum afirmă participanții la proces), loc care este accesibil și deschis publicului permanent, în prezența mai multor persoane care se odihneau în acest local, pe timp de noapte, exprimând astfel o vădită lipsă de respect față de societate, fiind însoțite de aplicarea violenței în privința persoanei.

Astfel, procurorul susține că instanța de fond corect a conchis că aceste acțiuni ale inculpatului au depășit limitele unui conflict de ordin personal și constituie o infracțiune de huliganism, ce include, ca acțiune principală, încălcarea grosolană a ordinii publice și ca acțiuni adiacente, aplicarea violenței asupra persoanei, iar fapta comisă de Cojocaru Dumitru depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

Recurentul indică că, declarațiile părții vătămate Botez Mihail, coroborează întru totul cu alte probe materiale care au fost administrate și prezentate instanțelor de judecată, însă instanța de apel, nu a luat măsurile necesare pentru ca aceste probe să fie cercetate și apreciate la justa lor valoare, astfel ca toate elementele de fapt să aibă o relevanță juridică: informația telefonică, parvenită la IP Cantemir la data de 04.09.2016, ora 06.42, de la IS a SR Cantemir, asistenta medicală Zaharia M. (f.d.8); cererea depusă de Botez Mihail în adresa IP Cantemir la data de 04.09.2016 (f.d.10); raportul de expertiză judiciară medico-legală nr.16„D” din 30.01.2017 (f.d.40-41).

Instanța de apel nu a ținut cont și nu a elucidat acel fapt, că motivele huliganice sunt inerente, în cazul infracțiunii prevăzute la art.287 Cod penal, și în acest context, instanța de judecată este necesar să țină cont de diferența dintre motivul infracțiunii și pretextul de a comite infracțiunea. Or, la baza motivelor huliganice poate fi o emoție negativă, însoțită de o izbucnire emoțională, aparent, fără un anumit motiv, lipsită de vreun pretext, fie are la bază un pretext neînsemnat sau inventat, etc.

La fel, recurentul invocă afirmațiile că, instanța de apel în dispozitiv a dispus divergent că procesul penal în privința inculpatului pe învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, se încetează, dat fiind că fapta inculpatului constituie o contravenție.

Încetarea procesului penal pe art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal nu a fost coroborată în niciun fel cu faptul că prima instanță a recalificat acțiunile inculpatului pe acest

episod și l-a condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, iar procurorul nu a contestat cu apel această soluție, deci a acceptat-o.

Instanța de apel, la adoptarea deciziei de reîncadrare a acțiunilor inculpatului Cojocaru Dumitru de la art.287 alin.(1) Cod penal, la art.78 alin.(2) Cod contravențional nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, a admis o eroare gravă de drept, fiind greșit încadrată fapta inculpatului, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție temei ce se regăsește la pct.6), 12), 16) din art.427 alin.(1) Cod procedură penală.

5.2 Avocatul Greco Ion în numele părții vătămate Botez Mihail, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, apărătorul invocă că în cadrul examinării apelului s-a dovedit cu certitudine faptul că Cojocaru Dumitru a săvârșit infracțiunea de huliganism prevăzute de art.287 Cod penal, or în cadrul examinării cauzei penale s-a dovedit cu certitudine că la data de 04.09.2016 în jurul orelor 02:30 în preajma localului „Paradis” din or. Cantemir, în loc public în prezența a mai multor persoane, Cojocaru Dumitru din intenții huliganice l-a lovit de mai multe ori la lovit pe Botez Mihail cu picioarele, după care ultimul a căzut jos. Ridicându-se, Botez Mihail a încercat să fugă, dar peste 20 metri a fost ajuns și bătut din nou, în urma cărui fapt ultimul și-a pierdut cunoștința zăcând la pământ până în jurul orelor 05.30, în urma leziunilor corporale primite, Botez Mihail a fost internat în spital unde s-a aflat internat 4 zile.

În urma examinării prezentei cauze s-a constatat că, Cojocaru Dumitru în prezența mai multor persoane care se odihneau în acest local, pe timp de noapte, exprimând astfel o vădită lipsă de respect față de societate, față de Botez Mihail, intenționând să își demonstreze superioritatea sa față de cei din jur, a aplicat violența în privința lui Botez Mihail, l-a maltratat pe ultimul prin ce a săvârșit infracțiunea prevăzute de art.287 Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Poziția instanței că „acțiunile au avut loc în loc public, dar nu în public”, sunt lipsite de un careva suport factologic și de sens, or infracțiunea a fost săvârșită în public în prezența mai multor persoane, care în final, Cojocaru Dumitru a inițiat acest spectacol pentru a fi văzut de cei din jur.

La caz, instanța de apel a luat în calitate de probă doar declarațiile lui Cojocaru Dumitru, care a inventat o fabulă pentru a fi absolvit de răspundere penală, fabulă care

vine în contradicție cu probatoriul acumulat, în urma cărui fapt a fost încălcat dreptul la un proces echitabil consfințit prin art.6 CEDO.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acestea sunt pasibile admiterii din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit menționează că, la caz, sunt declarate două cereri de recurs ordinar, ambii recurenți invocând aceleași temeuri de recurs și solicitând identic în acest sens, casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe, motiv pentru care instanța de recurs se va expune concomitent asupra ambelor.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În speță, drept temeuri pentru declararea recursului, procurorul indică prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 12) și 16) Cod de procedură penală potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, precum și când 16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție, iar recursul avocatului în numele părții vătămate se întemeiază pe temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art.414 alin.(1), 417 alin. (1) pct.8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi-evazivi, reprezintă motiv de casare.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiurile de recurs indicate de recurenți și-au găsit confirmarea, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 Cod de procedură penală și practicii judiciare constante, apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor administrate. La judecarea apelului, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de instanța ierarhic inferioară), precum și la administrarea oricăror probe noi.

Instanța de apel poate adopta una dintre soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii, respectiv dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului, fie încetarea procesului penal.

În această ipoteză, apelul are caracterul unei căi de atac de reformare, în sensul că instanța de apel, după desființarea hotărârii atacate, procedează ea însăși, ca instanță de control judiciar, la înlăturarea erorilor constatate, pronunțând o nouă hotărâre.

Prin urmare, instanța de apel rejudecă fondul cauzei la cel de-al doilea grad de jurisdicție și nu ca primă instanță.

Mai mult, efectul devolutiv nu promovează o reeditare de către instanța de apel a judecății care a avut loc în prima instanță, ci o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărâre, care au fost greșit soluționate.

La caz, se constată că, judecând apelul, instanța de apel n-a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție greșită privind încetarea procesului penal în privința lui Cojocaru Dumitru din motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional.

Această concluzie este necorespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședința de judecată a primei instanțe în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală și, just apreciate potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora prima instanță, în condițiile legii, a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia cu privire la condamnarea lui Cojocaru Dumitru, în baza art.287 alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal lărgit reține că, prima instanță corect a statuat că, comiterea acțiunilor de huliganism în comun cu alte persoane neidentificate, după cum i-a fost

încriminat inculpatului Cojocaru Dumitru prin rechizitoriu, nu și-a găsit confirmare, deoarece din declarațiile inculpatului cât și a martorilor Bădănu Alexandru, Suditu Daniel, Casian Vasile, Cojocaru Gheorghe, Buza Vasile și Covali Anatolie nicidecum nu se poate deduce că Cojocaru Dumitru ar fi acționat împreună și de comun acord cu alte persoane. Mai mult, din declarațiile martorilor Covali Anatolie, Cojocaru Gheorghe, Suditu Daniel, Bădănu Alexandru se atestă, că Botez Mihail ar mai fi fost implicat într-un conflict în acea seară, cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, care se presupune că ar fi fost din s. Lingura, r-nul Cantemir, motiv pentru care a dispus recalificarea acțiunilor inculpatului de la art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal la art.287 alin.(1) Cod penal, soluție care a fost acceptată de către acuzator, nefiind formulate careva obiecții în acest sens.

Așadar, contrar punctului de vedere exprimat de instanța de apel, Colegiul penal lărgit, în deplin acord cu prima instanță, apreciază că, partea acuzării a prezentat probe incontestabile în confirmarea vinovăției inculpatului în cele încriminate și, astfel, corect a concluzionat, că fapta imputată acestuia întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal și întemeiat a pronunțat sentința de condamnare, referindu-se la probele invocate de procuror în sprijinul acuzării, care au constituit obiectul cercetării judecătorești și, în sensul art.94 Cod de procedură penală, nu au fost contestate de către partea apărării în condițiile legii, la etapele respective ale procesului penal.

Prin urmare, argumentele instanței de apel, precum că prima instanță nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor verificate în ședința de judecată sunt neîntemeiate, deoarece din materialele cauzei rezultă, că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv cu expunerea argumentată asupra tuturor probelor administrate legal în cadrul urmăririi penale și, just, a apreciat că cumulul întregului probatoriu în cauză, dovedește cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit notează că, infracțiunea de huliganism, prevăzută la art.287 Cod penal, se poate realiza prin comiterea uneia dintre următoarele acțiuni :1) acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de: a) aplicarea violentei asupra persoanelor; b) amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; c) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice; 2) acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin cinism; 3) acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.

Prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Acțiunile de huliganism sunt orientate, de regulă, spre public, spre reacția publicului, implicând jignirea demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice. Desconsiderarea deplină a ordinii publice o demonstrează dorința făptuitorului de a profita de un pretext neînsemnat pentru răfuiala cu victima. În frecvente cazuri, pretextul pentru săvârșirea infracțiunii din motive huliganice este, în genere, aproape imposibil de identificat, deoarece un astfel de pretext este în totală necorespondere cu fapta comisă și cu urmările produse de aceasta.

La fel, comiterea infracțiunii de huliganism, într-un loc public, nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni. Obligatoriu este modul public al infracțiunii: actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane sau rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane. În cele mai frecvente cazuri, infracțiunea de huliganism este comisă în prezența altor persoane, care ar putea fi victime sau martori.

La acest capitol, deosebirea dintre contravenții și infracțiunea de huliganism constă în faptul că contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate prin: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

Prin urmare, prima instanță, analizând declarațiile inculpatului Cojocaru Dumitru, părții vătămate Botez Mihail, martorilor Bădănaș Alexandru, Suditu Daniel, Casian Vasile, Cojocaru Gheorghe, Buza Vasile și Covali Anatolie, depuse, atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, a constatat că, în noaptea spre 04.09.2016, aproximativ pe la orele 02.30, Cojocaru Dumitru aflându-se în spatele barului „Paradis” din or. Cantemir – loc ce se califică ca loc public, în urma unui conflict apărut spontan între el și Botez Mihail, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența mai multor persoane, intenționat l-a împins și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față lui Botez Mihail, de la care Botez Mihail a căzut jos și a primit vătămări corporale neînsemnate.

Reieșind din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, au fost prezentate probe prin care se confirmă faptul că, inculpatul i-a aplicat părții vătămate Botez Mihail, violență nepericuloasă pentru sănătate.

Părții vătămate i-au fost cauzate suferințe fizice, fapt confirmat inclusiv și prin raportul de expertiză judiciară nr.16 D din 30.01.2017, potrivit căruia în baza datelor expertizei medico-legale la cet. Botez Mihail, s-au depistat excoriații a regiunilor frontale centru spre stângă, tumefiere și echimoze a țesuturilor moi, regiunii frontale pe stânga, hemoragie mucoasa buzei superioare, echimoză și tumefiere a țesuturilor moi, regiunii mastoidiene pe dreapta. Leziunile corporale menționate puteau fi produse la acțiunea traumatică a unui corp contondent, bont lovire și frecțiune, posibil în timpul și circumstanțele relatate, și se califică ca vătămări corporale neînsemnate (f.d.40-41).

Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de fond corect a stabilit că acțiunile de aplicare a violenței, comise de Cojocaru Dumitru în privința lui Botez Mihail au avut loc în cadrul unui conflict personal apărut spontan între el și pătimitul Botez Mihail ca urmare a acțiunilor provocatoare, insultătoare ale lui Botez Mihail.

Aceste acțiuni s-au produs într-un loc public – în imediata apropiere a localului „Paradis” din or. Cantemir (în parcare, după cum afirmă participanții la proces), loc care este accesibil și deschis publicului permanent, în prezența mai multor persoane care se odihneau în acest local, pe timp de noapte, exprimând astfel o vădită lipsă de respect față de societate, fiind însoțite de aplicarea violenței în privința persoanei.

În astfel de circumstanțe, se constată că aceste acțiuni ale inculpatului au depășit limitele unui conflict de ordin personal și constituie o infracțiune de huliganism, ce include, ca acțiune principală - *încălcarea grosolană a ordinii publice* și, ca acțiuni adiacente - *aplicarea violenței asupra persoanei*, iar fapta comisă de Cojocaru Dumitru depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

În acest sens, prima instanță întemeiat și argumentat a constatat vinovăția inculpatului în baza art.287 alin.(1) Cod penal, conform calificativelor – huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită (în redacția legii în vigoare la data comiterii infracțiunii).

Cât ține de pedeapsa aplicată, instanța de recurs consideră că, la stabilirea acesteia, instanța de fond a ținut cont de prevederile art.art.61,75 Cod penal, ajungând just la concluzia că, corectarea și reeducarea vinovatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, în limitele Legii în vigoare la data comiterii infracțiunii și a admite parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Botez Mihail.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, prima instanță a pronunțat o sentință legală, întemeiată și motivată, iar în atare situație, se concluzionează, că apelul declarat de către avocat în numele inculpatului Cojocaru Dumitru a fost greșit admis, fiind confirmată prezența erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 12)

Cod de procedură penală, motiv pentru care recursurile declarate urmează a fi admise, cu casarea deciziei recurate și menținerea sentinței instanței de fond.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru și de către avocatul Grecu Ion în numele părții vătămate Botez Mihail, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 august 2020, în cauza penală în privința lui **Cojocaru Dumitru xxxxx**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Cahul, (sediul Cantemir) din 17 ianuarie 2020, prin care:

Cojocaru Dumitru xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 u.c., echivalentul a 10 000 (zece mii) lei.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Botez Mihail a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la **Cojocaru Dumitru xxxxx** în beneficiul părții vătămate Botez Mihail, prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în suma de 5 000 (cinci mii) lei și cheltuieli de asistență juridică în suma de 2 000 (două mii) lei, iar în total suma de 7 000 (șapte mii) lei.

Cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului **Cojocaru Dumitru xxxxx** în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 117 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 20 mai 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion